

Úspešné zavedenie regeneratívneho farmárčenia na menšom podniku

PD Pinkovce hospodári v okolí rovnomennej obce v okrese Sobrance. Podnik obhospodarujúci 200 hektárov orných pôd už niekoľko sezón pracuje v režime priamej sejby. O tom, ako sa im tento spôsob osvedčil, sme sa rozprávali s predsedom družstva Ing. Martinom Uhelákom.

Tomáš Baran

Hospodárenie podniku je lokalizované v pohraničnej oblasti Slovenska s Ukrajinou. Pôdne podmienky definujú najmä stredne ťažké až ľahké fluvizeme. Z hľadiska klimatických podmienok ide o veľmi teplú a suchú nížinnú oblasť. Družstvo na 200 hektároch pestuje najmä sóju a pšenicu,

ktorú dopĺňajú menšími plochami repky ozimnej, slnečnice a plochami pre množenie vlastných medziplodín.

Pán Uhelák je pritom jedným z prvých agrónomov, ktorí začali upriamovať pozornosť na metódy regeneratívneho farmárčenia, pre ktoré je priama sejba

a využívanie medziplodín základom. Na družstve tak začali tieto systémy v širokej miere uplatňovať už v roku 2018. Najprv na polovici, a v súčasnosti už na celej výmere podniku. Najdôležitejším strojom je u nich sejačka na priamu sejbu STP 300 a Monosem. V prípade sejby do väčšieho množstva pozberových zvyškov, napr. po slnečnici, ju agregujú s nožovým valcom neseným na prednom závесе traktora. Nožový valec vytvorí z prezimujúcej medziplodiny mulč, ktorý poskytuje veľké množstvo výhod: zabraňuje evaporácii, je útočiskom i potravou pre pôdny edafón, čím sa postupne zvyšuje obsah humusu v pôde.

Sója po medziplodine

Osevný postup je v súčasnosti zložený z ozimnej pšenice, po ktorej vysievajú medziplodinovú zmes zloženú z ovsa, jačmeňa jarného, raže, hrachu, repky a výdruv pšenice. Medziplodinu zakladajú rozmetadlom s následným plytkým zapravením. Hlavne ide o to, aby sa to urobilo čo najskôr a v dostatočnej kvalite, aby medziplodina mala čo najlepšie a najdlhšie podmienky pre svoj rast. Okraje polí z dôvodu zamedzenia úletu obilnín na susedné polia obsievajú sejačkou. V susednej pšenici by raž bola veľký problém.

Pred následne pestovanú sóju je do porastu medziplodiny aplikované hnojivo NPS 49 v dávke 200 kg/ha. Takýto porast sa necháva na poli bez zásahu až do jari.

Medziplodinu vo výške pásu umŕtvia až

Ing. Martin Uhelák v poraste medziplodiny.

Sejačka STP 300 agregovaná s nožovým valcom pri sejbe pšenice do strniska slnečnice.

Pšenica vysiatá do strniska sóje.

počas sejby sóje, mechanicky, nožovým válcom. Pri výskyte burín sa istia glyfosátom s MCPA. Porast je následne ošetrený herbicídnom Pulzar, čo predstavuje počas vegetácie jediný vstup. Podľa priebehu jesene v prípade potreby sóju desikujú. Keďže sa však venujú aj množeniu tejto plodiny, kde nie je desikácia možná, je to skôr ojedinelý zásah. Sója v danom systéme v roku 2022 dosiahla úrody 2,7 tony z hektára, čo je vzhľadom k priebehu ročníka vynikajúci výsledok. Pripisujú to hlavne mulču z medziplodín, ktorý bránil neproduktívnemu výparu vody z pôdy.

Pšenica v priamej sejbe po sóji

Pšenicu každoročne pestujú na približne 80 - 90 hektároch. Znamená to, že na väčšine plôch je zakladaná po sóji. Po zbere sóje je pšenica založená taktiež priamou sejbou priamo do strníska sóje. Určitý problém, s ktorým sa v prípade vyššej vlhkosti pôdy stretávajú, je nedokonalé uzatváranie výsevnej drážky. Ak to situácia vyžaduje, po sejbe plochy našikmo prebránia, čím tento problém vyriešia.

Z dôvodu potlačania prasličky ako najproblematickejšej buriny na ich poliach volia výsevok pšenice až na úrovni 300 kg/ha. Z hľadiska výživy je aj pod pšenice na jeseň aplikované hnojivo NPS 49 v dávke 100 kg na hektár tak, že ho zmiešavajú spolu s pšenicom a spolu vysievajú. Na jar realizujú regeneratívne a produkčné hnojenie, prostredníctvom čoho porastom počas jarnej vegetácie dodajú približne 120 kg N na hektár. Herbicídne ošetrenie sa snažia vykonať na jeseň s zameraním na prasličku metódou zapni-vypni. V prípade jarného ošetrenia pracujú so sulfonylmočovínami. Fungicídne ošetrenie nepodceňujú, najlepšie sa im voči listovým chorobám osvedčila aplikácia azoxystrobínu a prochlorazu, ošetrenie klasu realizujú ú.l. tebuconazole.

Pšenica v tomto systéme dokáže poskytovať úrody nad 7 ton z hektára. V uplynulej sezóne sa však tejto plodine nedarilo, čo pripisujú extrémnym horúčavám v čase nalievania zrna. Priemerná úroda tak dosiahla len 5,5 tony z hektára.

Agrotechnika, ktorú uplatňujú v Pinkovciach, je dobrým príkladom toho, že pre integráciu medziplodín a priamej sejby nie je potrebné vynaložiť veľké finančné prostriedky. Naopak, použitie sedliackeho rozumu, lacných medziplodín a priamej sejby poskytne podniku zaujímavý ekonomický prínos.

Cieľom je zlepšovanie úrodnosti pôdy a ekologizácia. Do budúcnosti by chceli odobrať hnojenie fosforom, lebo by ho mali sprístupniť medziplodiny a pôdna mykoríza. Chcú tiež pestovať čo najviac leguminóz a po vyriešení prasličky obmedziť aj spotrebu herbicídov.

Nožový valec od firmy Rolmako.

Porast medziplodiny v prvej polovici októbra.

Porastom sóje v systéme priamej sejby nič nechýba.